

Το πρόβλημα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων δεν έχει αντιμετωπιστεί διαχρονικά σε σωστή και μακροπρόθεσμη τεχνολογική, διοικητική, οικονομική και πολιτική βάση. Αποτέλεσμα είναι να σημειώνονται από καιρού εις καιρόν κρίσεις, όπως αυτές που ζήσαμε πρόσφατα με τον ΧΥΤΑ Άνω Λιοσίων και τη διαχείριση της ιλύος της Ψυττάλειας, δύο προβλήματα, που βρίσκονται πλέον σε ύφεση αλλά, όπως η εμπειρία έχει δείξει, τα ίδια ή σχετικά προβλήματα έρχονται συχνά με ένταση στην επικαιρότητα. Η

απουσία ολοκληρωμένου σχεδιασμού και προγραμματισμού δράσεων διαχείρισης των στερεών απορριμμάτων συντηρεί την κρίση, με οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές συνέπειες και απειλητικές καταστάσεις για τη δημόσια υγεία και παράλληλα ανοίγουν επαχθή θέματα εις βάρος της χώρας μας από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως απώλειες πολύτιμων πόρων και επιβολή προστίμων και ποινών για περιβαλλοντικές παραβάσεις.

Το ΤΕΕ είχε την πρωτοβουλία να διοργανώσει σύσκεψη εργασίας με θέμα «Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων – παρόν και προοπτικές», με τη συμμετοχή εκπροσώπων της πολιτικής ηγεσίας, των υπουργείων Εσωτερικών και Δημόσιας Διοίκησης, ΠΕΧΩΔΕ, της Επιτροπής Περιβάλλοντος της Βουλής, εκπροσώπων της Αυτοδιοίκησης και ειδικών επιστημόνων διπλωματούχων μηχανικών προκειμένου, όπως τόνισε στη σύσκεψη ο κ. Γιάννης Αλαβάνος, πρόεδρος του ΤΕΕ, να υπάρξει αξιόπιστη αποτύπωση της σημερινής κατάστασης και να επικαιροποιηθούν, σύμφωνα με τα νέα δεδομένα, οι προγραμματισμοί και οι σχεδιασμοί κοινής δράσης. Το ΤΕΕ από το 1976 έχει αναπτύξει την ενασχόλησή του με το θέμα της διαχείρισης των στερεών

απόβλητων, έχοντας από τότε έως σήμερα διατυπώσει ολοκληρωμένες θέσεις και προτάσεις για το σύνολο των θεμάτων, με αιχμή τις διοργανώσεις της διεθνούς έκθεσης τεχνολογίας και περιβάλλοντος HELECO, οι οποίες εάν είχαν εισακουστεί και είχαν περιληφθεί εγκαίρως στους σχεδιασμούς της πολιτείας, εν πολλοίς θα είχαμε αποφύγει την κρίση και τα προβλήματα. Το ΤΕΕ, είπε ο κ. Αλαβάνος, είναι έτοιμο να συμβάλει στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του θέματος, το οποίο για το Επιμελητήριο αποτελεί και ένδειξη πολιτισμού αλλά και του επιπέδου ανάπτυξης για μια χώρα.

Ειδικότερα στη σύσκεψη, που διοργάνωσε το ΤΕΕ, από τις τοποθετήσεις των ομιλητών προέκυψε ότι σύμφωνα με την αποτύπωση που έκανε το ΥΠΕΧΩΔΕ υπάρχουν 1.173 ανενεργοί και 1.453 ενεργοί χώροι ανεξέλεγκτης διάθεσης των απορριμμάτων, οι οποίοι είναι υποχρεωτικό -από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ανάλογες

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΕΣΔΑΑ, ΠΕΧΩΔΕ, ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΥ ΤΕΕ

Δείγμα ανάπτυξης και πολιτισμού των απορριμμάτων

δεσμεύσεις έχει αναλάβει η ελληνική Πολιτεία -μέχρι το 2008 να έχουν αποκατασταθεί. Εάν η οριζόντια καταγγελία για τους χώρους ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων, που εκκρεμεί εις βάρος της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν κλείσει μέχρι το 2008, τότε για κάθε μήνα θα πληρώνουμε πρόστιμο 200 έως 300 εκατομμυρίων ευρώ, όταν το κόστος αποκατάστασης των

ΧΑΔΑ είναι συνολικά 300 εκατομμυρίων ευρώ.

Διατυπώθηκαν εκτιμήσεις ότι εξαιτίας των καθυστερήσεων που έχουν υπάρξει στον περιφερειακό και εθνικό χωροταξικό σχεδιασμό και στην εν γένει εφαρμογή προγραμμάτων διαχείρισης των απορριμμάτων μπορεί να έχουμε οικονομικές συνέπειες και να χαθούν πολύτιμοι

ΝΤΟΣ ΒΟΥΛΗΣ, ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

η διαχείριση

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Α. ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ, Γ. ΒΡΑΧΑΛΗΣ

πόροι από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον». Το ΥΠΕΧΩΔΕ δίνει την εικόνα πως υπάρχει χρονοδιάγραμμα προκηρύξεων μελετών για τη διαμόρφωση του εθνικού χωροταξικού σχεδίου και των ειδικών πλαισίων χωροταξικού σχεδίου, τα οποία θα τροφοδοτήσουν τα επόμενα χρόνια το σύνολο των επιπέδων σχεδιασμού, ώστε να έχουμε το υπόβαθρο χωροταξί-

κού σχεδιασμού, που απαιτείται για τις αναγκαίες χωροθετήσεις των συστημάτων διαχείρισης των στερεών αποβλήτων. Κρίσιμος παράγοντας για την εν γένει αντιμετώπιση του θέματος υπογραμμίζεται από όλες τις πλευρές ότι είναι η Τοπική Αυτοδιοίκηση, σε συνδυασμό με την κοινωνική ευθύνη των πολιτών, υπό την προϋπόθεση της πλήρους και ολοκληρωμένης ενημέρωσής τους. Έχουμε αντιφατικά φαινόμενα, όπως αντιδράσεις και μαύρες σημαίες, όταν επιχειρείται η δημιουργία ενός ΧΥΤΑ με όλα τα περιβαλλοντικά κριτήρια και τις προδιαγραφές, και ταυτοχρόνως κοινωνική απάθεια όταν πλησίον κατοικημένων περιοχών απορρίπτονται ανεξέλεγκτα απορρίμματα, καίγονται, διαχέονται διοξίνες στο περιβάλλον και δημιουργούνται τεράστια προβλήματα στη δημόσια υγεία. Υπάρχουν επίσης και θετικά παραδείγματα από το χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης όπως η διαχείριση των απορριμμάτων στο νομό Πιερίας με τη δημιουργία ΧΥΤΑ ο οποίος εξυπηρετεί το νομό και επεκτείνεται στο Κιλκίς και την Ημαθία για να καλύψει ανάγκες αυτών των περιοχών. Ενώ παράλληλα υπάρχουν και θετικές πολιτικές για την επίτευξη του μεγάλου στόχου της ανακύκλωσης, όπως παρουσιάστηκε στη Σύσκεψη που διοργάνωσε το ΤΕΕ, στο συγκεκριμένο νομό η συμμετοχή του κόσμου στην ανακύκλωση έχει ξεπεράσει το 75%. Ένας από τους κύριους στόχους εφαρμογής μιας ολοκληρωμένης πολιτικής διαχείρισης των στερεών αποβλήτων θα πρέπει να είναι η μείωση του όγκου των παραγόμενων σκουπιδιών και απορριμμάτων. Αυτό σημαίνει ενίσχυση πολιτικών ανακύκλωσης, όπως επίσης ενεργοποίηση των νέων θεσμών που επιτάσσει η Ευρωπαϊκή Ένωση και ως οδηγίες έχουν ενσωματωθεί στο ελληνικό Δίκαιο για μια σειρά κατηγοριών στερεών αποβλήτων που θα οδηγούνται σε ανακύκλωση στο τέλος του κύκλου ζωής των προϊόντων, σε συνδυασμό με την εφαρμογή του οικολογικού σήματος και την ενεργοποίηση των επιχειρήσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των ίδιων των πολιτών σε αυτές τις πολιτικές. Υπάρχουν ανοικτά θέματα τα οποία πρέπει να αντιμετωπιστούν σε θεσμικό επίπεδο αλλά και σε οργανωτικό και λειτουργικό για την προώθηση προγραμμάτων διαλογής στην πηγή. Επίσης για τα νοσοκομειακά και επικίνδυνα τοξικά απόβλητα για τα οποία υπάρχει πολύ μεγάλη υστέρηση από την πλευρά των φορέων και της Πολιτείας. Ανοικτό θέμα για την περιοχή κυρίως της Περιφέρειας Αττικής είναι η χωροθέτηση νέων ΧΥΤΑ όπως επίσης η δημιουργία των αναγκαίων σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων ώστε να έχουμε πλήρη λειτουργία του συστήματος. Αυτό συνδυάζεται

με το πρόβλημα της χωματερής Άνω Λιοσίων, η οποία εκ των πραγμάτων δέχεται τα απορρίμματα της μισής Ελλάδας και βρίσκεται σε οριακή κατάσταση με κίνδυνο όπως επισημάνθηκε να έχουμε νέα κατάπτωση στο επόμενο διάστημα, πράγμα που το ΥΠΕΧΩΔΕ αντιμετωπίζει από την πλευρά του και αναζητά και εναλλακτικές λύσεις, εφαρμόζοντας στο μεταξύ τη μέθοδο της εδαφοποίησης. Ενώ για τη χωματερή των Άνω Λιοσίων και το χώρο ΧΥΤΑ Άνω Λιοσίων επισημάνθηκαν και ζητήματα που αφορούν την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας των εργαζομένων εκεί δεδομένου ότι καταγγέλληκε πως στο ΧΥΤΑ Άνω Λιοσίων καταλήγουν επίσης ανεξέλεγκτα απορρίμματα βιομηχανικά, νοσοκομειακά και ενδεχομένως επικίνδυνα τοξικά πολλές φορές με την ανοχή και επίσημων φορέων. Οι μέθοδοι θερμικής επεξεργασίας των απορριμμάτων με αεριοποίηση και πυρόλυση έγιναν αντικείμενο της Σύσκεψης που πραγματοποιήθηκε στο ΤΕΕ και επισημάνθηκε αφενός μεν ότι υπάρχει στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια ένα τεχνολογικό εμπόριο το οποίο θα πρέπει να μελετηθεί σε νέα βάση και με πρωτοβουλίες του ΤΕΕ να υπάρξουν σύγχρονες και ολοκληρωμένες τεχνολογικές προτάσεις και προσεγγίσεις. Αφετέρου δε ότι ο υφιστάμενος σχεδιασμός για τη διαχείριση των απορριμμάτων κατά βάση στην Περιφέρεια Αττικής αλλά και ευρύτερα είναι τέτοιος που χωρίς να αναφέρει ρητά μεθόδους καύσης δεν αποκλείει τη θερμική επεξεργασία για ενεργειακή αξιοποίηση. Αν και σημειώθηκε σχετικά ότι αυτό απαιτεί υποδομές τηλεθέρμανσης, οι οποίες θα μπορούσαν να μειώσουν σημαντικά το τελικό λειτουργικό κόστος διαχείρισης αλλά η υλοποίησή τους είναι πολυδάπανη και ασφαλώς θα πρέπει να εξεταστεί στη βάση ενός μακροπρόθεσμου σχεδιασμού για τις επόμενες δεκαετίες που βεβαίως ξεπερνά τρέχουσες κυβερνητικές πολιτικές θητείες.

Τονίστηκε ότι η Πολιτεία πρέπει να έχει την ευθύνη του σχεδιασμού και της εξασφάλισης των πόρων, η Τοπική Αυτοδιοίκηση να πάρει την πρωτοβουλία αποκατάστασης των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης των απορριμμάτων και της δημιουργίας των νέων χώρων υγειονομικής ταφής των απορριμμάτων. Επισημάνθηκε ότι στο κρίσιμο πρόβλημα της χρηματοδότησης μπορεί και πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα και ενδεχόμενη αξιοποίηση του εργαλείου των ΣΔΙΤ σ' αυτή την κατεύθυνση, αν και τονίστηκε ότι η διαχείριση των απορριμμάτων μέσω των δημοτικών τελών που πληρώνουν οι πολίτες είναι πλήρως αταποδοτική. ▶

Πιο ουσιαστικό και τολμηρό το ΤΕΕ

ΟΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΟΣΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ

Βασικό θέμα είναι η ευαισθητοποίηση των πολιτών και η εκπαίδευση Μηχανικών πολιτών, τόνισε ο **Γιάννης Αλαβάνος** και ανέφερε ως παράδειγμα το δήμο Κατερίνης, υπογραμμίζοντας ότι ήταν χρήσιμη η συνάντηση.

Στη συνέχεια δεσμεύτηκε ότι το Τεχνικό Επιμελητήριο θα πάρει θέση, και βεβαίως για όλα αυτά τα θέματα για πολλές δεκαετίες έχει κάνει πολύ σημαντικές παρεμβάσεις.

Από εδώ και μπρος πρέπει να είμαστε πιο ουσιαστικοί και πιο τολμηροί, είπε και πρόσθεσε ότι στο ΤΕΕ δεν κρίνονται οι διοικήσεις ανά τετραετία. Αντίθετα, από το ΤΕΕ αναζητούνται μακροπρόθεσμες προτάσεις, που η πολιτική ηγεσία μπορεί να αξιολογήσει και να αξιοποιήσει. Άρα αυτό που συγκινεί περισσότερο είναι προτάσεις σε μεσομακροπρόθεσμη βάση και μάλιστα αυτές οι προτάσεις πρέπει να είναι λογικής δεκαετίας.

Παράλληλα το ΤΕΕ θα παρεμβαίνει και στα άμεσα θέματα, γιατί πολλά γίνονται, γίνονται και πολλά μέτρα λαμβάνονται, όμως και πολλά άλλα εξαγγέλλονται ή αποφασίζονται και δεν υλοποιούνται.

Το ΤΕΕ θα πρέπει να γίνει πιο επιθετικό στις παρεμβάσεις του, και προς αυτή τη κατεύθυνση το Επιμελητήριο διαθέτει ένα πολύ καλό στελεχικό δυναμικό.

Τόνισε ότι η Επιτροπή Περιβάλλοντος του ΤΕΕ θα αξιοποιήσει όλα τα θέματα που αναπτύχθηκαν με μεγάλη σαφήνεια στην πολύ ενδιαφέρουσα σύσκεψη. Όπου μπορεί, το Επιμελητήριο θα βγαίνει με θέσεις άμεσα, σε όσα δε μπορεί να έχει θέση, θα βγαίνει με ερωτήματα.

Καθυστερεί ο εθνικός σχεδιασμός

Εξαιρετικά σημαντική χαρακτήρισε η **Χριστίνα Θεοχάρη** τη συνάντηση εργασίας που οργάνωσε το ΤΕΕ, καθώς κρίσιμα προβλήματα όπως αυτό της διαχείρισης της ιλύος της Ψυττάλειας και των προβλημάτων του ΧΥΤΑ Άνω Λιοσίων φαίνεται ότι κατά κάποιο τρόπο έχουν αντιμετωπιστεί βραχυπρόθεσμα, και σε λίγο καιρό θα το συναντήσουμε μπροστά μας πιο επιδεινωμένο.

Στη συνέχεια αναφέρθηκε στα μη επικίνδυνα, επικίνδυνα, και ιατρικά στερεά απόβλητα και στην κατάσταση που επικρατεί σήμερα, επισημαίνοντας τις καθυστερήσεις που έχουν

υπάρξει στον περιφερειακό και εθνικό σχεδιασμό σε σχέση με τη διαχείριση των απορριμμάτων με οικονομικές συνέπειες για τη χώρα, καθώς πολλά έργα μπορεί να μη χρηματοδοτηθούν τελικά από το Ταμείο Συνοχής ή από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλοντος γιατί έχουν καθυστερήσει.

Το ΤΕΕ θεωρεί ότι άμεσα πρέπει να προχωρήσουν οι διαδικασίες προκειμένου να μη χαθούν πολύτιμοι πόροι και καλεί την Πολιτεία και όλους τους αρμοδίους φορείς να αναλάβουν δράση άμεσα στον τομέα των αρμοδιοτήτων τους.

Ανέφερε ότι η ενασχόληση του Τεχνικού Επιμελητηρίου με τα ζητήματα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, είναι γνωστή, καθώς έχει ξεκινήσει από το 1976, περιλαμβάνει πολλές εκδηλώσεις όπως η ΗΕΛΕΚΟ, και έχει καταγραφεί στη συλλογική συνείδηση.

Θέσεις του ΤΕΕ

Πρωτόηση των προγραμμάτων διαλογής στην πηγή, όπως αυτά προβλέπονται από τον εθνικό σχεδιασμό και γενικότερα, σε όλα όσα προβλέπει ο εθνικός σχεδιασμός για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων.

Συγκεκριμένα περιλαμβάνονται δεσμεύσεις χρονικές για τις οποίες η χώρα μας αν δεν ανταποκριθεί έγκαιρα, όπως για παράδειγμα η περιεκτικότητα σε βιοαποικοδομίσια, η μείωση του όγκου των στερεών απο-

βλήτων, θα έχει επιπτώσεις σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία ορίζει αυτούς τους χρονικούς ορίζοντες και δεσμεύσεις.

Σε ό,τι αφορά στα επικίνδυνα απόβλητα το ΤΕΕ ζητά να εφαρμοστεί η νομοθεσία, με την προϋπόθεση δημιουργίας των κατάλληλων εγκαταστάσεων, καθώς παράγονται περίπου 390 χιλιάδες τόνοι επικινδύνων το χρόνο και εξ αυτών οι 1.000 τόνοι εξάγονται για επεξεργασία, όλοι οι άλλοι κάπου διαχέονται και

Οι συμμετέχοντες στη σύσκεψη

Στην σύσκεψη, που έγινε υπό την προεδρία του Γιάννη Αλαβάνου Προέδρου ΤΕΕ συμμετείχαν οι: Κατσιγιάννης Αθανάσιος Πρόεδρος Μόνιμης Επιτροπής Περιβάλλοντος της Βουλής, Βεζυργιάννης Αθανάσιος Γενικός Γραμματέας ΥΠΕΣΔΔΑ, Κατσιγιάννης Δημοσθένης Γενικός Γραμματέας ΥΠΕΧΩΔΕ. Επίσης οι: Δρακάκης Εμμανουήλ Αντιπρόεδρος ΤΕΕ, Δραγκιώτης Θεόδωρος Γενικός Γραμματέας ΤΕΕ, Πρωτονοτάριος Αντώνιος Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας ΤΕΕ, Κουτρομάνος Δημήτριος, Υπεύθυνος Περιβάλλοντος, Σκορδίλης Αδαμάντιος, Προεδρεύων της Επιτροπής Παρακολούθησης Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων και της Μόνιμης Επιτροπής Περιβάλλοντος ΓΕΔΣΑΠ/ΜΕΠΑΑ, Παντελάρας Παντελής ΜΕΠΑΑ, Ρωμάνος Παναγιώτης ΜΤΥ ΥΠΕΧΩΔΕ, Κιαπόκα Αθανασία ΕΥΕΠ/ΤΝΕ ΥΠΕΧΩΔΕ, Μπαλασόπουλος Αθανάσιος Πρόεδρος ΠΟΕ-ΟΤΑ, Φραντζής Ιωάννης ΜΕΠΑΑ, Ζιώγας Χαράλαμπος ΜΕΠΑΑ, Τραγός Παναγιώτης ΜΤΥ ΥΠΕΧΩΔΕ (ΜΟΔ), Δερμπιζάκης Ιωάννης ΕΥΕΠ/ΥΠΕΧΩΔΕ, Κωστοβασιλης Ιωάννης ΥΠΕΧΩΔΕ Γραφείο Γενικού Γραμματέα, Παπαρηγορίου Σπύρος ΜΕΠΑΑ, Τολέρης Επαμεινώνδας ΕΥΠΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ, Αμοιρίδης Γιάννης ΚΕΔΚΕ, Θεοχάρη Χριστίνα ΜΕΠΑΑ, Μαχαίρας Γιάννης ΥΠΕΧΩΔΕ Προϊστάμενος Τμήματος Διαχείρισης Αποβλήτων.

Μεγάλα τα πρόστιμα για τις χωματερές

Στην ευαισθητοποίηση του πολίτη σε σχέση με το πρόβλημα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, αναφέρθηκε στην αρχή της ομιλίας του ο **Δημοσθένης Κατσιγιάννης** και πρόσθεσε ότι το υπουργείο πρόσφατα ξεκίνησε να αντιμετωπίσει αυτά τα ζητήματα.

Χαρακτήρισε τις 1.173 ανενεργούς και 1.453 ενεργούς ανεξέλεγκτες χωματερές πληγή για το περιβάλλον, πρόσθεσε ότι είναι ντροπή για τη χώρα και πρέπει μέχρι το 2008 να έχουν κλειστεί και αποκατασταθεί όλες.

Ανέφερε ότι αν δεν κλείσει και ο τελευταίος ΧΑΔΑ, μετά το 2008 θα πρέπει η χώρα μας να πληρώνει πρόστιμο 200 με 300 εκατ. ευρώ το μήνα, όσο δηλαδή κοστίζει το πρόγραμμα αποκατάστασης από το ΥΠΕΧΩΔΕ.

Συμφώνησε με τους ομιλητές ότι υπάρχουν οι υποχρεώσεις για τη μείωση του βιοαποικοδομήσιμου κλάσματος και ότι θα πρέπει να προχωρήσει η διαλογή, επεξεργασία και εντέλει μείωση του όγκου των στερεών αποβλήτων.

Τόνισε τις δυσκολίες που υπάρχουν στην αλλαγή της νοοτροπίας σε ό,τι αφορά την ε-

αυτό είναι ένα σημαντικό κοινωνικό και περιβαλλοντικό πρόβλημα.

Κύριος στόχος η ανακύκλωση

Να δοθούν άμεσες λύσεις με πρώτη προτεραιότητα το θέμα της ανακύκλωσης, τόνισε σε παρέμβαση του ο **Θόδωρος Δραγκιώτης**, γενικός γραμματέας ΤΕΕ, και πρόσθεσε ότι πρέπει να περιοριστούν οι ποσότητες. Ήδη έχει δρομολογηθεί από το Δήμο Αθηναίων η διαδικασία της ανακύκλωσης και έχουν δημιουργηθεί μια σειρά από σταθμούς, που δεν υπήρχαν και ήταν απόλυτα αναγκαίοι, σε συνδυασμό με την ενημέρωση του πολίτη προκειμένου να αρχίσει συνειδητοποιεί κάποια πράγματα. Και κατέληξε λέγοντας ότι όλα όσα συμβαίνουν σήμερα προφανώς είναι απότοκα μιας μακράς αδράνειας.

Αναγκαία η κατοχύρωση πόρων

Υπάρχουν ακόμη δύο ζητήματα που χρειάζονται επεξεργασία και αντιμετώπιση, τόνισε ο **Δημήτρης Κουτρομάνος**. Το πρώτο θέμα είναι ότι υπάρχει ένα έλλειμμα θεσμικό και θα πρέπει να υπάρξει κάτι ανάλογο του νόμου 1069/80 για τη διαχείριση των υγρών αποβλήτων για τα στερεά απόβλητα.

Το δεύτερο, είναι η μη κατοχύρωση σε όλες τις περιπτώσεις των πόρων από τους οποίους θα χρηματοδοτούνται οι φορείς διαχείρισης των απορριμμάτων, καθώς όταν είναι Σύλλογοι το πρόβλημα είναι λυμένο, όταν όμως δεν είναι, υπάρχει πρόβλημα.

Στο σημείο αυτό έθεσε έναν προβληματισμό σε σχέση με τη δυνατότητα αυτόματης καταβολής πόρων στους φορείς.

φαρμογή και άλλων μεθόδων, όπως η καύση, η αποτέφρωση, η αεριοποίηση, οι οποίες εφαρμόζονται σήμερα παντού.

Σε ό,τι αφορά την εξεύρεση πόρων για την εφαρμογή του προγράμματος, ήδη δημοσιεύτηκε η πρώτη πρόσκληση ενδιαφέροντος ύψους 20 εκατ. ευρώ από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλοντος του ΕΠΠΕΡ, θα εξοικονομηθούν άλλα 60 εκ. από κοινοτικούς ►

πόρους και από τα ΠΕΠ άλλα 200 εκατ. ευρώ. Αναφερόμενος στο χωροταξικό σχεδιασμό, εξέφρασε την πεποίθηση για την ολοκλήρωση και θεσμοθέτηση του Εθνικού Χωροταξικού Πλαισίου, καθώς και των Ειδικών Χωροταξικών Σχεδίων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, βιομηχανίας και τουρισμού μέχρι το Μάη 2006, σύμφωνα δηλαδή με το χρονοδιάγραμμα που εξαγγέλθηκε από τον υπουργό ΠΕΧΩΔΕ.

Ήδη με βάση το χρονοδιάγραμμα αυτό έχουν ολοκληρωθεί στους προβλεπόμενους χρόνους όλες οι σχετικές προκηρύξεις των μελετών σύμφωνα με το νέο Νόμο 3316/2005.

Αυτό που θα γίνει με τα ειδικά χωροταξικά σχέδια θα είναι οι προτεραιότητες χρήσεων γης, οι οποίες θα τροφοδοτήσουν τα επόμενα επίπεδα σχεδιασμού, προκειμένου να γνωρίζουμε πλέον σε αυτή τη χώρα πού επιτρέπεται να γίνει τι.

Αλλάζει ο περιφερειακός σχεδιασμός

Το υπουργείο Εσωτερικών ασχολείται πλέον με τη διαχείριση των απορριμμάτων και όχι με χωροθετήσεις, τόνισε ο **Νίκος Βεζυργιάννης**.

Τα απενταγμένα έργα για τον ΧΥΤΑ των Άνω Λιοσίων επανεντάχθηκαν στο Ταμείο Συνοχής και έρχονται τα χρήματα απέξω. Ήδη έχουν εγκριθεί 150 εκατομμύρια ευρώ που έχουν σχέση με τον καινούριο ΧΥΤΑ στη Φυλή, στο Γραμματικό και στην Κερατέα.

Έχει πλέον διαπιστωθεί η νοοτροπία του Έλληνα πολίτη που παίρνει τη σακούλα με τα σκουπίδια και την περνάει κάπου πιο μακριά από την πόρτα του και τα αφήνει.

Και η ευθύνη υπάρχει και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση που δεν έδωσε να καταλάβει ο κόσμος, τι σημαίνει ΧΥΤΑ, και πρώτα απ' όλα

μείωση απορριμμάτων και ανακύκλωση.

Δηλαδή να μάθει ο κόσμος ότι δεν είναι ανάγκη να παίρνει συσκευασίες με τριακόσια κουτιά για να προχωρήσει παρακάτω. Πριν από πολλά χρόνια υπήρχαν μαγαζιά που έδιναν προϊόν χωρίς συσκευασία και προϊόν με συσκευασία το οποίο ήταν πιο ακριβό.

«Εάν θα πάρω λοιπόν κάτι και το πάω σπίτι μου και το έχω σε μία τσάντα τι να το κάνω το χαρτόνι, μαζί μου...».

Δεν υπήρξε πολιτική τέτοια που να δώσει το μήνυμα στον κόσμο ότι πρέπει να κάνει σωστή διαχείριση των απορριμμάτων.

Δε θελήσαμε στην Ελλάδα για κάποιους λόγους, να πούμε «πληρώνεις σύμφωνα με

τα όσα παράγεις», όπως το σύστημα, για παράδειγμα, στη Γερμανία.

Δυστυχώς δεν κάνουμε συμμάχους τους συμπολίτες μας και τους δημιουργούμε προβλήματα αποδοχής. Και θα πρέπει το

ΥΠΕΧΩΔΕ με την καινούρια ηγεσία του να προχωρήσει σε σωστή ενημέρωση.

Μέχρι τέλος του χρόνου ο περιφερειακός σχεδιασμός στην Αττική αλλάζει, ως προς τον τρόπο διαχείρισης των απορριμμάτων.

Ευαισθητοποίηση του πολίτη

Σε τρεις στόχους αναφέρθηκε ο **Θανάσης Κατσιγιάννης**. Ο πρώτος είναι να στηρίξει και να προωθήσει πολιτικές που έχουν να κάνουν με την προστασία του περιβάλλοντος και κατά συνέπεια και με τον τομέα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων.

Ο δεύτερος είναι ότι η αρμόδια επιτροπή της Βουλής επιδιώκει να αναδείξει προβλήματα και ο τρίτος είναι η ευαισθητοποίηση του πολίτη.

Επισήμανε τις αντιδράσεις των παραπληροφορημένων πολιτών και των δημοτικών αρχών ενάντια στην κατασκευή κάποιας εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων.

Και πρόσθεσε ότι όσον αφορά το θέμα της ευαισθητοποίησης δεν έχουν δοθεί και τα καλύτερα δείγματα στον πολίτη, όπως το αποτρόπαιο τοπίο του ΧΥΤΑ των Άνω Λιοσίων, που επί πολλά χρόνια τώρα αποτέλεσε ένα πεδίο όχι μόνο διαχείρισης απορριμμάτων.

Πρέπει να υπάρξει μια μακρόπνοη πολιτική και να αναζητηθούν οριστικές λύσεις ή πολύ πιο μακρόβιες για το πρόβλημα, με εφαρμοσμένες τεχνολογίες.

Αναφέρθηκε στη συνέχεια στο θέμα της λυματολάσπης και στους μολυσματικούς ή ρυπαντικούς παράγοντες που εισάγονται

Σοβαρός κίνδυνος για τους εργαζομένους στους ΧΥΤΑ

«Για τους εργαζομένους η κατάσταση στη διαχείριση των απορριμμάτων έχει φτάσει στο "και πέντε" και ειδικότερα στο χώρο υγειονομικής ταφής των απορριμμάτων τα πράγματα έχουν ξεπεράσει τα όρια και η απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ και της ΕΥΔΑΠ να ρίχνουν τη λυματολάσπη έτσι όπως ρίχνεται θα δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα αν δεν παρθούν μέτρα».

Αυτό επισήμανε ο **Θανάσης Μπαλασόπουλος** ο οποίος τόνισε ότι ζητήθηκε από το Τεχνικό Επιμελητήριο να υπάρχει πραγματογνωμοσύνη αν υπάρχει κίνδυνος για τους εργαζομένους. Σε αντίθετη περίπτωση οι εργαζόμενοι δείχνουν ανοχή, αλλά θα ε-

στον ΧΥΤΑ και στο γεγονός ότι υπάρχουν απορριματοφόρα Δήμων που μετά την αποκομιδή αστικών απορριμμάτων περνάνε και από κάποιες βιομηχανίες και μαζεύουν βιομηχανικά απορρίμματα.

Και κατέληξε ότι για να γίνει ωφέλιμη αυτή η Σύσκεψη θα έπρεπε αφενός το ΤΕΕ να πάρει μια συγκεκριμένη θέση ως Σύμβουλος της Πολιτείας και συγχρόνως να προωθήσει αυτή την προσπάθεια που ξεκινάει ούτως ώστε να υπάρξουν κάποιες οριστικές και συγκεκριμένες απόψεις στην κατεύθυνση της αντιμετώπισης του προβλήματος της διαχείρισης των απορριμμάτων.

πανεξετάσουν από τον Σεπτέμβριο τη στάση τους εάν δεν υπάρχουν σημαντικά βήματα στη λύση του προβλήματος.

Πρότυπο κοινωνικής συναίνεσης

Υπάρχει στον δήμο, αλλά γενικότερα και στο νομό Πιερίας, μια τεράστια κοινωνική συναίνεση, η οποία αυτή τη στιγμή έχει επεκταθεί και στο νομό Πέλλας Κιλκίς και στην Ημαθία, τόνισε ο Γιάννης Αμοιρίδης.

Ήδη στη δική του περιοχή λειτουργούν δύο ΧΥΤΑ, ένα εργοστάσιο ανακύκλωσης και εφαρμόζεται η ανακύκλωση και στην πόλη της

Κατερίνης και τώρα επεκτάθηκε και στις υπόλοιπες πόλεις του νομού.

Δουλεύει άσφρα, ήδη έχουν γίνει μελέτες για λιπασματοποίηση και για νοσοκομειακά απόβλητα, και οι χωροθετήσεις και βρίσκονται στο στάδιο των αδειοδοτήσεων και εφόσον εξευρεθούν πόροι θα γίνουν και αυτές.

Θέματα κλίμακας

Σε παρέμβαση του ο **Μανώλης Δρακάκης** επισήμανε ότι υπάρχει το πρόβλημα της κλίμακας, τονίζοντας ότι είναι άλλα τα προβλήματα ενός μικρού χώρου, όπως ο δήμος Κατερίνης και άλλα τα προβλήματα του λεκανοπεδίου της Αττικής και της Θεσσαλονίκης.

Ο σχεδιασμός στην Αττική δεν εφαρμόζεται

Στη δεκαπενταετία που πέρασε αναφέρθηκε ο **Χαράλαμπος Ζιώγας** στην οποία, όπως είπε, έχουν γίνει μελέτες, έρευνες, αποφάσεις συλλογικών οργάνων και άλλες προσπάθειες στον τομέα αυτό, όπως το ΤΕΕ και η ΚΕΔΚΕ.

Υποστήριξε ότι για τα οικιακά απορρίμματα η καύση ή η πυρόλυση ή η αεριοποίηση δεν εφαρμόζονται. Βρίσκονται ακόμα σε πιλοτικό επίπεδο και δοκιμάζονται.

Αλλά και μονάδες καύσης σύμμεικτων απορριμμάτων έχουν σταματήσει ουσιαστικά να γίνονται, και πρόσθεσε ότι ο περιφερειακός σχεδιασμός στην Αττική που προβλέπει υγειονομική ταφή του 30% των παραγομένων αποβλήτων, δεν εφαρμόζεται.

Σε πειραματικό στάδιο μέθοδοι θερμικής επεξεργασίας

Στα σύμμεκτα απόβλητα αναφέρθηκε ο Επαμεινώνδας Τολέρης τονίζοντας ότι δεν υπάρχει σε full scale αυτή τη στιγμή για σύμμεκτα απόβλητα άλλη μέθοδος, παγκοσμίως, πλην της στοιχειομετρικής καύσης.

Βεβαίως γίνονται προσπάθειες, από την επιστημονική και την τεχνική κοινότητα, να προ-

χωρήσουν και σε άλλες μεθόδους θερμικής επεξεργασίας, δηλαδή πυρόλυση, αεριοποίηση, πλάσμα.

Από μελέτες που έχουν γίνει στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είπε ότι η καύση μειώθηκε λίγο πριν και αμέσως μετά αφότου τέθηκε σε εφαρμογή η οδηγία για την αποτέφρωση, γιατί τέθηκαν αυστηρές προδιαγραφές.

Οικονομική η καύση

Η ευθύνη για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων δεν είναι μόνο στην Πολιτεία αλλά και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, τόνισε ο **Αδαμάντιος Σκορδίλης**.

Για την Ψυττάλεια είπε ότι σχεδιαζόταν επί πολλά χρόνια και φτάσαμε στο 2005 και σκεφτήκαμε: «Τι πρέπει να κάνουμε με τη λάσπη».

Η θερμική επεξεργασία είναι μια παραδεκτική μέθοδος, και το 25% εφαρμόζεται σε όλες τις χώρες, είναι μία μέθοδος που δεν εξαρτάται από το αν γίνεται ανακύκλωση ή όχι και θεωρείται ως οικονομικά παραδεκτική λύση.

Συλλογική η ευθύνη

Σε τέσσερις ενότητες που αφορούν την τεχνολογική κατεύθυνση, το διοικητικό ζήτημα, το οικονομικό και το πολιτικό, αναφέρθηκε ο **Σπύρος Παπαγρηγορίου**.

Όσον αφορά το τεχνολογικό, είπε ότι πρέπει να απεγκλωβιστούμε από το τεχνολογικό εμπόριο στο οποίο βρισκόμαστε εδώ και πολλά χρόνια, όπου η έννοια «καύση απορριμμάτων» θεωρείται περίπου πατριδοκαπηλία.

Υπάρχει το Τεχνικό Επιμελητήριο που έχει ισχυρή δυνατότητα στο πεδίο το τεχνολογικό, το διοικητικό, το οικονομικό, η Βουλή που μπορεί να παίξει ρόλο στο επίπεδο της διαφοροποίησης του πολιτικού κόστους και υπάρχουν τα ίδια τα υπουργεία που έχουν και το μαχαίρι και το πεπόνι.

Μεγάλα πρόστιμα σε παραβάτες

Από τις καταγγελίες που σήμερα υπάρχουν το μεγαλύτερο ποσοστό αφορά την ανεξέλεγκτη απόρριψη απορριμμάτων, τόνισε ο **Ιωάννης Δερμιτζάκης** ως εκπρόσωπος της υπηρεσίας των επιθεωρητών περιβάλλοντος.

Γίνεται αυτοψία, έκθεση ελέγχου, καλείται σε απολογία ο παραβάτης, και ο φάκελος πη-

γαίνει στον Εισαγγελέα για την επιβολή προστίμου.

Σε δεκαεφτά μήνες λειτουργίας τα πρόστιμα που έχουν υποβληθεί είναι περίπου τέσσερα εκατομμύρια ευρώ και ένα μεγάλο ποσοστό αφορά το θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων.

Σε ΧΥΤΑ όπου γίνεται έλεγχος εντοπίζεται ότι δεν τηρούνται οι όροι που ήδη η Πολιτεία έχει καθορίσει ενώ στα μολυσματικά απορρίμματα υπάρχει πλημμελής ενδονοσοκομειακή διαχείριση.

Προβληματισμός για την τεχνολογία της διαχείρισης απορριμμάτων

Η εξέταση των διαφόρων τεχνολογιών, θερμικής, υγειονομικής ταφής και άλλων σεναρίων δεν φτάνει για να διαπιστωθεί τι συμφέρει τελικά να γίνει και βέβαια τι συμφέρει στον πολίτη για να μπορέσει να αποφασίσει, επισήμανε ο **Γιάννης Μαχαίρας**.

Αυτό πρέπει να συνδυάζεται και με τους στόχους που πρέπει να πετύχει το κράτος για τη διαχείριση των απορριμμάτων όπως περι-

γράφει η οδηγία 9931 για την υγειονομική ταφή και την εκτροπή του βιοαποδομήσιμου κλάσματος, όπου στο τέλος του 2020 σύμφωνα με την παράταση που έχει δοθεί πρέπει να φτάσουμε στο 35% αυτού που θα οδηγείται σε ΧΥΤΑ.

Εγκληματική αδιαφορία

Στην Ψυττάλεια, έχει γίνει ένα καταπληκτικό έργο και αυτό φαίνεται και από το πώς έχει μέχρι τώρα λειτουργήσει ο Σαρωνικός, ανέφερε ο Αντώνης Πρωτονοτάριος. Γιατί δεν κατασκευάστηκε το εργοστάσιο αποξήρανσης της ιλύος τόσο καιρό; Ποιοι έχουν τις ευθύνες; διερωτήθηκε ο κ. **Πρωτονοτάριος** και πρόσθεσε ότι η κυβέρνηση και ο αρμόδιος υπουργός δημοπρατούν το έργο στις 25 του μηνός, και υπάρχει δήλωση ότι στις αρχές του 2007 θα παραδοθεί και θα λειτουργεί, άρα το πρόβλημα θα προκύψει αυτό το διάστημα.

Υπάρχει εγκληματική αδιαφορία και εγκληματικές ευθύνες που δεν έχει γίνει το εργοστάσιο. ■